

DELAVSKA POLITIKA

POLITIČEN DNEVNIK

Št. 93.

V Ljubljani, sobota 24. aprila 1926.

Leto I.

24. IV. 1920.

Sesta obletnica Zaloške ceste. Krvave ceste stokrat križanega slovenskega proletarijata, zaznamovane s štirinajstimi mrtvimi trupli, oplojene in posvečene s trudno krvjo od težkega dela izžetih delavcev in s svežo krvjo nedolžnega osemletnega deteta.

Zaloška cesta! Rdeči mejnik v zgodovini delavskega postanka v Sloveniji, prva, z obilnimi in preobilnimi žrtvami plačana afirmacija delavskega prava.

24. april 1920 je dan, ki bo šele v teku zgodovine dosegel svoj pomen in veličino. Z Zaloško cesto so bili pod lastno slovensko takozvano ljudsko vladno sproženi smrtonosni streli v živo meso, v živo utripajoča srca slovenskega delovnega naroda. Ta slovenski delavski narod, ki se je zbral oni veliki dan na predmestni Zaloški cesti neoborožen in le z namenom, da s svojo številno navzočnostjo tiho izpriča, da je tudi delavstvo tukaj in da je to delavstvo solidarno s štrajkajočimi železničarji, je pokazal, da se ne zna boriti s surovo fizično silo, da zna pa junaško umirati, tiho prenašati svojo težko bol, večno pa ohraniti sveti in svetli spomin svojim plemenitim žrtvam — in večno vztrajati v borbi za znano stvar, za katero so bili žrtvovani.

Naj se naši sovražniki in uničevalci ne varajo: delavstvo ni pozabilo Zaloške ceste, jo tudi ne bo nikoli pozabilo. Razočaranja slede razočaranju, vsako leto, vsak dan, skoro vsako uro je življenje našega delavstva težje in slabše. Mučijo ga dnevne krivice, sistematično njegovo hujše in hujše izkoriščanje in vnetavanje, muči ga njegova lastna nemoč, izdajstva in razočaranja v lastnih vrstah. V teh in takih razmerah so njegove misli, njegove skrbi in njegovi napor koncentrirani na mnoge dnevne težave in borbe, ki trenutno lahko zabrišejo njegov spomin na to, kar se je zgodilo na Zaloški cesti; toda ta spomin zaživi in zaskeli, da vsa zagori zopet njegova duša, vsako novo pomlad, čim se približa njegov vsakoletni najsvetejši in najvišji dan: 24. april. Tisti, ki mislijo, da je bil ta dan leta 1920 le žalostna epizoda, ki jo bo čas izbrisal, se motijo. Dokler bo delavstvo na tej zemlji vstvarjalo in trpelo, in še potem, bo to nasilje, ki je razkrinkalo izbičanju in prevaranemu proletarijatu lažnjivo obličje in kruto naravo vladajočega razreda in njegovih strank, grizlo njegovo vest, palilo njegovo dušo, vžigalo njegov razum. Prepada med vladajočimi na eni strani ter zatiranimi, žaljenimi in ubitimi na drugi, je postal s tem dnem še večji in globokejši.

Slovenijo je takrat vladala klerikalna stranka, stranka »slovenskega ljudstva«, stranka krščanske ljubezni in usmiljenja. Z žvižgajočimi svinčeniimi krogli, namenjenimi v širšem loku, s sigurno, trdno roko v delavska srca, je ta stranka pokazala, iz kakšne tvarine je njena ljubezen in kako zna širiti svoje usmiljenje.

Ta dan romajo naše misli na grobove padlih na Zaloški cesti. Ob ozki stezi ni še kamenitega spomina, ni vrednega, vsa naša čustva objemajočega in naglašujočega na pisa; v kamnu ga ni, ali v dušah poštenih in zvestih je spomin in je napis, večni, neizbrisljiv. Žrtve naše

Radič hoče obračunavati.

Belgrad, 24. aprila. Radič si je svoj položaj na strankini konferenci ojačil in nemoteno razpleta svoje načrte. V vladu misli na vsak način, ali kakor se zdi, se mu ne mudi posebno. Pod svoje okrilje hoče spraviti še ostalih pet desidentov, če vseh ne, vsaj tri, da bosta Šuperina in dr. Nikič, ki sta v Uzunovičevi vladi, osamljena in da bo Radič od obeh laže zahteval in izposloval demisijo. Za to mu gre največ, in v to akcijo je vpregel Krajača in Krnje-

Kritični angleški rudarski spor.

London, 23. aprila. Konferenca med lastniki premogovnikov in rudarsko komisijo se je popolnoma ponesrečila.

London, 23. aprila. Po zaključku današnjih pogajanj z rudarskimi zastopniki, so lastniki izjavili, da odklanjajo popolnoma vsako razpravo o odločitvi enotne minimalne plače za celo deželo. Plače, kakor jih bodo prejeli rudarji po 1. maju, se jim bodo odkazale

PAŠIČ ZAHTEVA...

Belgrad, 24. aprila. Pašić sicer ni občutljiv, ali Jovanovičeva pisma so ga v živo zadela in pravi, da bi Ljuba Jovanovič moral omejiti in preprečiti kampanjo proti Radetu in to že z ozirom na strankarsko pripadnost. Pašić torej ni več v ofenzivi, ampak v mučni defenzivi in začel je že pretiti. Na vsak način bi rad osamil Jovanoviča in ga izključil iz stranke, še preden se vrši strankin kongres. Toda kakor je opaziti med radikalnimi poslanci, se del kluba nagiba k Jovanoviču, del kluba pa k Pašiću. Borba bo težka i za Pašića i za Jovanoviča. Vsekakor pa vse pričakuje razkol radikalne stranke.

NAČRTI OSAMLJENIH DEMOKRATOV.

Belgrad, 24. aprila. Demokratom zadnji čas slaba prede in vse moči so že napenjali, da bi ali prišli v vladu ali se pa priklopili močnejši grupi. Posebno Pribečević je obrazil vsa pota, da bi spraval svojo zavoženo politiko pod vladino streho. Za preiskavo korupcijskih afer se demokrati ne navdušujejo posebno in ostro obsojajo Ljubo Jovanoviča, ki hoče razčistiti radikalno stranko, zlasti so užaljeni demokrati, ker se je lotil Jovanovič Pašića samega. Med demokrati splošno prevladuje mnenje, da bodo radikalni izključili Ljubo Jovanoviča iz stranke. Pribečević je baje v tem slučaju zagotovil Pašiću vstop demokratov v radikalno stranko. To je torej poslednji načrt demokratov in zadnji poizkus rehabilitirati Pribečevića in če bo

so neumrjoče, kakor je neumrjoča ideja, za katero so padle.

Na dan Zaloške ceste romajo naše misli na poznane in nepoznane grobove teh in vseh žrtvovanih vseh časov in vseh krajev za luč in srečo človeških rodov. Brezkončno je številno padlih v težki borbi za idejo, za napredek; in še vedno padajo. Padajo, in novi vstajajo, da z istim korakom in nesebičnim zaletom nadaljujejo pot in vzdrže v častni borbi. Ker neštevilna in nepremagljiva je naša vojska, vojska novih rodov in novih vekov, proti starim rodovom in starim vekom.

viča. Nadejati se moremo, da bo v nekaj dneh Radič že prevzel te ali one vladne posle, ker se Uzunovič sam nagiblje k misli in spoznanju, da sam ne more dolgo vladati. Kako bo Radič nastopil proti korupcionistom še ni znano, dasi se je na strankinem zborovanju zavzel za poštenost v državi. Ker se pa očita tudi radičevcem nekaj mastno nečednih afer, bo Radič najbrž malo zamižal. Tudi tako gre in ostal bo čist!

pri vstopu v rudnik. Je izven vsakega dvoma, da rudarji pod temi pogoji ne pojdejo na delo.

Danes se bo vršila konferenca rudarskih delegatov, na kateri se bo razpravljalo o nadaljnjem stališču delavstva v tem sporu. Vršil se bo nato tudi razgovor s strokovno komisijo. Pričakujejo, da bo vlada sedaj takoj posegla vmes, sicer je katastrofa neizbežna.

prilika in če bo potrebno še Zervaja.

ODPRAVNINA NEMŠKIH KNEZOV OGRGZA LUTHROVO VLADO?

Vprašanje odpravnine nemškim knezom je močno omajalo položaj Luthrove vlade. Socijalisti zahtevajo popolno razlastitev, nemški nacionalci in monarhisti se pa temu upirajo. Vlada je izjavila, da predlog socijalistov nasprotuje ustavi in da bi bila zanj potrebna dvetretinska večina. Nato je Luther pristal na kompromisno formulacijo zakona, ki predvideva posebno sodišče, kateremu naj vlada poveri ves kompleks teh vprašanj in uveljavlja postopek za razsojanje. V zakonodajnem odboru so pa v četrtek naenkrat socijalisti glasovali proti in potisnili vladu v manjšino. Socijalisti so tudi v časopisju povedali, da bodo nadaljevali boj za brezplačno razlastitev. Luther bo še enkrat poizkusil najti obliko, ki naj bi zadovoljila koalicijo in socijaliste, če se mu to ne posreči, bo v Nemčiji izbruhnil v kratkem notranji boj za glasovanje o tem vprašanju.

RUSIJA SE POGAJA Z BALTIŠKIMI DRŽAVAMI.

Riga, 23. aprila. Baltiške države izjavljajo, da so pripravljene skleniti posebne prijateljske pogodbe z Rusijo, z edino omejitvijo, da pogodbe z eno baltiško državo ne smejo biti naperjene proti interesom druge države. Te pogodbe se tudi ne smejo sklepati posamezno, nego skupno med vsemi prizadetimi državami.

Zaloška cesta je posvetila in ovekovela socijalno borbo slovenskega probujajočega se ljudstva. Sveta je ta cesta; na njenih krvavih tleh bo zgrajeno svetišče, vredno žrtve, ki so v prvi pomladi 1920 leta na njej obležale. K temu svetišču bodo hvaležne romale nove, srečne in svobodne generacije.

Strnimo naše misli in naša čustva.

In naše delo in naša dejanja. Danes in vedno!

Slava vsem proletarskim junakom!

Izhaja vsak delavnik ob 11. dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Breg štev. 12./II.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Ljubljana, Breg 10-12. pritličje.

Cek. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno: v Ljubljani in po pošti 20.— Din, po raznašalcih izven Ljubljane 22.— Din za inozemstvo mesečno 32.— Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane poštna enostolpna vrsta 2/25 Din. Pri večjem številu objav popust.

REFORMA KMEČKEGA DAVKA V RUSIJI.

Moskva, 23. aprila. Vlada pripravlja reformo kmečkega davka v Rusiji. Po tej reformi bodo revnejši kmetje popolnoma oproščeni davkov, bogatejši pa toliko bolj obremenjeni. Deputacije malih kmetov so to reformo davčnega zakona toplo pozdravile.

MUSSOLINIJEVO SLIKO SO ZAŽGALI.

Genf, 23. aprila. Brüsselski socijalisti so zadnje tedne na javnem zborovanju zažgali Mussolinijevo sliko in italijanska vlada je bila zato baje silno užaljena. Baje je moral zunanji minister oficijelno obžalovati ta čin pred italijanskim konzulom.

TUDI ČEŠKI AGRARCI ZA VIŠJE CARINE.

Praga, 24. aprila. Češki agrarci zahtevajo, da se zviša carina na žito ter v to svrhu odpravi takoj dosežaj veljavno nižjo carinsko tarifo. Socijalisti napovedujejo tej zahtevi čeških agrarcev najstrožji boj. Zahteva čeških agrarcev poostrava do skrajnosti itak napeti notranji politični položaj češke republike.

TUDI RUMUNIJO BOLI.

Pariz, 23. aprila. Rumunski poslanik v Parizu, Diamandi vidi v rusko nemškem paktu opasnost za rumunsko državo in je v svoji skrbnosti poročal o tem ministrskemu predsedniku Briand.

VANDERVELDE O ITALIJANSKI ZUNANJI POLITIKI.

Bruselj, 23. aprila. Sodr. Vandervelde je predaval včeraj v socijalističnem djaškem klubu o mednarodnem političnem položaju ter naglašal, da more zunanja politika Italije povzročiti velike nemire. O nemško-ruskih pogajanjih je pa izjavil, da ne nasprotujejo duhu locarnskih pogodb.

POGAJANJA ZARADI MAROKA.

Pariz, 23. aprila. Abd el Krim noco sprejeti nobenega predloga francoske in španske delegacije. Kedaj bo prihodnji sestanek, se ni določilo. Briand se medtem razgovarja s španskim poslanikom. Menda se mu je posrečilo, uveriti špansko vladu o potrebi večjega popuščanja v maroškem sporu, zlasti v pogledu nove bojne črte. Abd el Krim vztraja namreč pri svojih prvotnih izjavah,

POVODNI NA RUSKEM.

Berlin, 23. aprila. Po zadnjih vesteh je reka Moskva vsled naplavin ledu stopila čez bregove in povzročila ogromno škode v nekaterih okrajih. V guberniji Rjasan je poplavljenih nekaj vasi in popolnoma uničenih. Koliko je bilo človeških žrtve, še ni povsem znano.

NOVA ZRAČNA ČRTA.

London, 23. aprila. Po zadnjih vesteh se je osnovala v Pekingu zrakoplovna družba, ki hoče izvesti in izpeljati zrakoplovno črto Nemčija, Kitajska in Japonska.

Borza.

Danes notira Zagreb: Berlin 13.515 do 13.555 (13.517—13.557), Italija 228 do 229.20 (228.025—229.225), London 275.975 do 277.175 (275.988—277.18), New York 56.644—56.944 (56.65—56.95), Pariz 190 do 192 (190—192 (190—192), Praga 168.125 do 169.125 (168.184—169.184).

Curih, Belgrad 9.12 (9.12), Budimpešta 72.50 (72.50), Berlin 123.27 (123.30).

Novi udarci kapitalizma.

Delniška družba Našička, s tovarnami za tanin in s parnimi žagami, je s svojo motivacijo kot nedavno TPD zaznala delavstvu, da jim zniža plačo za 15 odstotkov, češ, da se podjetja drugače ne rentirajo in bi morala delati v svojo izgubo.

Delavci seveda niso pristali na pogoje družbe in družba je večini odpovedala službo. V Lušinah—Gjurdenovcu in v Karlovcu so takoj prenehali z obratovanjem in delavstvo je bilo na cesti, prav tako v Ljeskvi, Podgradu v Bosni.

Ostali delavci v podjetjih družbe, katerih družba ni odslavila, so pokazali požrtvovalni smisel za svoje sotrpinke, popustili so tudi oni delo in šli v boj za delavske pravice solidarno z odpuščenimi. Družba je zaposlovala čez 5000 delavcev, dela jih samo 500 še, vseh 4500 je pa na cesti in brez kruha, ker vendar niso mogli pristati na krivične zahteve družbe, ki hoče na račun delavstva le povečati svoje premoženje; kapitalističnim družbam delavci ni več človek, noče mu več nuditi najnujnejšega kruha za trdo delo, kot stroj jim je, ki mora brezpogojno ubogati in slediti tendencam kapitalističnih krvosov. Kdaj zasije zarja novega življenja delavstvu!

Perspektive narodnega gospodarstva v Rusiji.

Finančni problem, denarni obtok, krediti, budžet.

Po vzpostavitvi in udeleževanju NEP-e se je začel zelo hitro širiti in večati obtok denarja. V prejšnjih letih zlasti v l. 1923-24 ni bil sicer tako velik, toda danes se je podvojil in narasel od 890 milijonov rubljev na 1 milijardo 581 milijonov rubljev. Tekoči računi so se istotako podvojili. Že v l. 1924-25 so se dvignili na 811 milijonov, a danes so dosegli že 1 milijardo 733 milijonov rubljev.

Delovanje in cirkulacija kreditov in odbitkov zaznamujeta isti velik napredek, kajti narasla sta od 1.420 milijonov že na 2 milijardi 850 milijonov. Istotako je seveda tudi narasel budžet, ki se je povečal od 1.537 milijonov na 2 milijardi 242 milijonov rubljev, kar je približno 45,9%. Ako primerjamo to z budžetom iz leta 1913 vidimo, da je v l. 1925-26 dosegel že 70%. Zanimivo pa je, da se budžet hitreje veča, kot produkcija in njen trgovski del.

Vse te številke, ki sem jih navedel nam določno in jasno kažejo smerne narodnega gospodarstva v Sovjetski Rusiji za l. 1925-26. Sedaj pride samo še vprašanje: Ali se pa bo to gospodarsko razvilo v Socializem ali v kapitalizem?

Te številke nam sicer ne odgovarjajo na stavljeno vprašanje; toda pogledimo še drugo statistiko!

V začetku 1924-25 se je celota vseh materialnih sredstev in virov porazdelila glede na pripadnost tako-le:

Državi je pripadalo 11,7 milijard, zasebnikom 7,5 milijard od teh v prvi vrsti kmečki eksploataciji, 6,5 milijard pa različnim zadrugam. 62% pa je bilo socializiranega. V družbah (priv.) ta socializacija za enkrat še ni bila velika povprečno 4%, večja pa je bila v mestih (97%), še večja pa pri industrijskih podjetjih (99%).

Sedaj pa pogledimo še produkcijo veleindustrije!

	Država in zadruga.	
Leto	Absolutne štev.	v odstotkih
1923-24.	5.562 milijonov	73, 3%
1924-25.	7.550 milijonov	79, 3%
1925-26.	9.186 milijonov	79, 4%

	Zasebniki.	
Leto	Absolutne štev.	v odstotkih
1923-24.	1.728 milijonov	23,7%
1924-25.	1.970 milijonov	20, 7%
1925-26.	2.334 milijonov	20, 3%

Vse statistike so računan v črvenicah.

Tako ugotovimo sicer majhen napredek, toda siguran in sicer kot absoluten, tako tudi proporcionalen. Koncentracija industrije pa je že danes hitrejša in intenzivnejša, kot je pa bila pred vojno. Uspeh trgovskega kolektivizma pa je še bolj impozanten in karakterističen.

Leto	Država	Zadruga	Vsota
1923-24.	2.942 mil.	2.653 mil.	5.595 mil.
1924-25.	5.475 mil.	4.753 mil.	10.228 mil.
1925-26.	6.342 mil.	5.490 mil.	11.832 mil.

Zasebna trgovina v absolutnih številkah.

Leto	abs. štev.	odstotki
1923-24.	3.994	49, 6%
1924-25.	3.650	26, 6%
1925-26.	3.728	24, %

Tako se je trgovina (državna in združna) v Sovjetski Rusiji tekom zadnjih dveh let podvojila. Zasebna trgovina pa zaznamuje znatno padanje od 49,6% tekom dveh let na 24%! Relativna vrednost državne združne trgovine pa se je vidno dvigala.

To so v kratkem smernice narodnega gospodarstva Sovjetske Rusije. Počasi, a sigurno napreduje Sovjetska Rusija k socializmu, k reelnemu socializmu, ki nima nič skupnega s socializmom prorokov in utopistov.

F. Aleš.

K protestnemu zborovanju nameščencev in trgovskih nastavljenecv.

Današnja kapitalistična doba, ki se noče več zadovoljevati z normalnim procentualnim dobičkom, ki hoče na vsak način izvečati svoje itak ogromne dohodke, ne izbira sredstev za doseg svojega namena. Ker si

drugače ne zna pomagati in ker drugih izhodišč nima, kajti poslužila se je že vsega, se hoče okoristiti na račun delavskih slojev, svojih nameščencev, in nastavljenecv.

Kapitalistični razred, ki z vso pozornostjo zasleduje delavski pokret vseh slojev, se dobro zaveda svojih ugodnih prilik, kadar vidi, da so delavci, nameščenci in nastavljenici razdvojeni in razcepljeni, dobro ve, da v takih prilikah najlaže razprede svoje izjemne mreže. In tako smo doživeli zadnje mesece nešteta izrabljanja delavskih sil v Trbovljah, na Hrvaškem v tovarnah za tanin in drugod. Kapitalistični sistem je hotel delavstvu znižati plače, zvečati pa delovni čas. Posrečila se je v posameznih okrajih in krajih ta obskurna poteza kapitalistične mentalitete, zlasti tam, koder delavstvo ni imelo smisla za enotnostni nastop v borbi za svoje lastne interese specijelno stanovskega značaja.

Lotili so se torej kapitalisti najprej delavcev samih, zadnjič je pa gremij trgovcev v Ljubljani navdušil za sklep, ki bi naj omogočil zvišanje delovnega časa pri trgovskih nastavljenicah in nameščencih. Računali so namreč, da bodo trgovski nastavljenici kapitalistično premišljeno potezo mirno sprejeli in sprejeli pogoje delodajalcev. Ali zmotili so se. Nastavljenice in nameščence je sklep gremija trgovcev zabodel v dno duše, da so pozabili na različne strankarske okolnosti in nastopili skupen boj proti nesocialni in skrajno krivični nameri, ki naj bi na račun delojemalcev pripomogla do izdatnih in obsežnejših dobičkov delodajalcem. Shod pri „Levu“ je pokazal, da v nameščencih živo gori zavest solidarnosti in da so se vživeli v spoznanje, da je le v skupnem in enotnem odporu res odpora sila, ki more prekriti račune kapitalističnih metod.

Na shodu predložena resolucija je bila soglasno sprejeta. Nameščenci bodo borbo za svoje socialne politične pravice in za ohranitev 8-urnega delovnika krepko nadaljevali.

Pravijo...

da je pismeni dalmatinski napad Ljube Jovanoviča na 80 let starega Nikola Pašiča in njegovo žensko in moško okoliščino hudo razburil prizadetega starega, pa vendar tako čilega vladnega in radikal. šefa, ki je izjavil, da mu štejejo res 80 let, da je pa še vedno mlad in da mu je usojeno še dolgo in predolgo življenje, ker so v njegovi rodbini živeli vsi nad 100 in toliko let. Jovanovič je pa že v svojem 60 letu podvržen preprihom in ni sin stoletnih staršev. Po tej in taki izjavi torej lahko sklepamo, da bo mladi Nikola Pašič vladal Srbijo in Jugoslavijo še najmanj dvajset let, da se bo še enkrat oženil in rodil še enega Radeta in kar je glavno, da bo komodno preživel i Radiča, i Jovanoviča. To je pravzaprav najtočnejša in najsigurnejša notranje politična prognoza današnjih in bodočih vladnih dni.

Križem sveta.

Debata v angleški zbornici o razorožitveni farsii. Ali je Evropa pripravljena na razorožitev, ali se samo šali in norčuje? O tem vprašanju je zadnjič debatirala angleška zbornica preden se je razšla na velikonočne počitnice. Sprožil je debato delav. poslanec Ponsonby, član bivše laboristične vlade, ki zastopa volilce v velikem tovarniškem distriktu v Sheffieldu, kjer izdelujejo orožje in strelivo za armado... Ponsonby je vprašal, kaj dela vlada z ozirom na prihajajočo pripravljeno razorožitveno konferenco lige narodov. Njemu se dozdeva, da iz vsega tega ne bo nič, ker nobena vlada še ni pokazala prave volje za razorožitev. Njeni volilci, ki so večinoma delavci v municijskih tovarnah, izdelujejo noč in dan granate, tanke in oklopne avtomobile kakor še nikdar prej. Zdaj izdelujejo nov tank s tremi topovi, ki gre povsod in ima skoraj neprodorno jekleno steno. V drugi tovarni pa izdelujejo nove granate, ki lahko prebijajo to „neprodorno“ steno. Ali je to znamenje razoroženja? Ponsonby je tudi rekel, da je Anglija na temelju lokarnskega pakta obvezana braniti francosko mejo pred razoroženo Nemčijo in nemško mejo pred oboroženo Francijo. To je absurdnost. Ako razorožitvena konferenca propade, mora Nemčija dobiti iste pravice do oboroževanja kakor vse druge države, ki so v ligi narodov.

Prvi maj v Varšavi. Poljski notranji minister je prepovedal vse obhode na prvi maj, katere ne bo dovolilo notranje ministrstvo. Socialisti so odbili skupno proslavo prvega maja s komunisti.

Ameriški komunisti v tajništvu internacionale. Zastopniki komunističnih strank v enajstih deželah so bili zadnjič sprejeti v sekretarijat tretje internacionale v svrhu, da se razširi moč zunanjih komunističnih skupin. Ameriški, japonski in kanadski komunisti tvorijo eno enoto.

Socialni položaj žene v Brooklynu. Izmed desetih žensk, ki so dosegle starost 14 let, morajo delati tri za prehranitev. Tako poroča trgovska zbornica. Izmed starih oseb, ki delajo za mezdo, je ena ženska. V Brooklynu

ZIKA

je najboljša žitna kava!

Reklame
ne potrebuje

O. Bernatovič

ker se blago radi svoje kvalitete in cene same priporoča. 83

Jack London:

Železna peta.

(Socialni roman. Prevel I. V.)
(Dalja)

Srečala sem Kolonela Ingrama pri neki cerkveni slavnosti. Bil mi je dobro poznan že nekaj let. Našla sem ga za velikimi palmami in gumi-jevimi drevesi, seveda, ne sluteč, da sem ga iskala. Srečal me je s konvencionelno prijaznostjo in vljudnostjo. Bil je vedno eleganten, diplomatski, taktičen in pazljiv in z ozirom na to je vzbujal njegov pojav najbolj odličen vtis izmed vseh gospodov družbe. Celo spoštovanja vreden vodja univerze je izgledal poleg njega neznamen in neeleganten.

In vendar sem našla Kolonela Ingrama v tistem položaju, kot neprimernih strojnih delavcev. Tudi on ni bil svoboden. Tudi on je bil privezan na stroj. Nikdar ne bom pozabila spremembe, ki sem jo zapazila na njem, ko sem omenila Jacksonovo zadevo. Njegova smehljajoča prijaznost je zginila, kakor duh. Njegov obraz je bil nanekrat strašno spačen. Čutila sem tisti bojazljivi nemir kakor takrat, pri izbruhu čustev Jamesa Smitha. Samo Kolonel Ingram ni preklinjal. To je bil viden razloček, ki je ostal med njim in delavcem. Hvalili so ga, kot duhovitega in dovtilnega moža, ali sedaj ni poznal dovtila. Pač pa je prežal semintja, docela nezavedno, kje bi našel priložnost, da bi ubežal; vendar, stal je med palmami in gumi-jevimi drevesi.

O, da, ni mu bilo prijetno pri zvoku Jacksonovega imena. Zakaj sem se dotaknila tega vpra-

šanja? Ni mu ugajala moja šala. Bil je slab in zelo nepremišljen poskus. Ali nisem mogla vedeti, da njegov poklic ne trpi nobenih osebnih čustev in računov? Svoja osebna čustva je pustil doma. Tu ima le poklicna čustva.

„Ali bi Jackson moral dobiti odškodnino?“ „Gotovo.“ je odgovoril. „To se pravi, jaz osebno čutim, da bi tako moralo biti. Ali to se ne tiče pravne strani k stvari.“

Površno je zbral svoj razsejani duh. „Povejte mi, prosim, ali se pravica tiče zakona?“

„Narobe ste se izrazili.“ se je nasmehnil. „Sila.“ sem vprašala in on je pokimal. „Vendar recimo, da v vsakem slučaju potom zakona spoznamo pravico.“

„To je tisto protislovje pri celi stvari.“ je odbil. „Ne najdemo pravice, nego pravo.“

„Vi govorite poklicno.“ sem vprašala. Kolonel Ingram se je zmedel, resnično zmedel, in zonet prežal bojazljivo, kako bi ubežal. Ali stala sem mu na potu in si nisem pripravljala, da ga zapustim.

„Povejte mi,“ rečem, „ako kdo svoja osebna čustva pomeša s svojimi poklicnimi, ni to ona vrsta duševnega izrodka?“

Ni bilo odgovora. Kolonel Ingram je ves nemiren zbežal in pri tem prevrgel palmo. —

Poskusila sem nato svojo srečo pri časopisih. Napisala sem priprost, brezstrasten in vzdržljiv članek o Jacksonovi zadevi. Ni bilo napadov na ljudi, s katerimi sem govorila; samo njihov mnenje sem omenila. — Pisala sem o pravem stanju stvari, o dolgih letih, ki jih je pustil Jackson o

tovarni, o njegovem naporu, da je hotel stroj obvarovati škode, o nesreči, ki je nato sledila in o njegovem sedanjem obžalovanju vrednem položaju. Trije dnevnikarji, kakor tudi oba tednika mojega članka niso sprejeli.

Obrnila sem se na Percy Layton. Bil je od univerze graduiran in se je posvetil časnikarstvu. Bil je poročevalec enega izmed treh najbolj vplivnih časopisov. Nasmehnil se je, ko sem ga vprašala po vzroku, zakaj se časopisi trdovratno branijo omeniti Jacksona ali njegovo zadevo.

„Uredniška politika.“ je rekel. „Mene to sicer ne briga nič. To je stvar urednikov.“

„Kakšna je ta politika.“ vprašam.

„Solidarni smo s korporacijo.“ je odgovoril. „Tudi če plačate oglas za to, bi kaj takega ne priobčili. In če bi kdo izmed nas poskusil kaj takega vtihotapiti, bi zgubil mesto. Ako plačate desetkratno pristojbino, ne posreči se vam tega obelodaniti.“

„Kako pa je z vašo lastno politiko.“ vprašam. „Zdi se, da je vaša funkcija ta, da na povelj vaše delodajalcev poročate resnico in pišete tako, kakor od njih zahtevajo korporacije.“

„To ni moja stvar.“

V tem trenutku je bil videti neprijazen. Nato pa se je razveselil, kakor da je našel izhod.

„Jaz sam ne pišem nič neresničnega. In pišem po svoji vesti. Seve, v teku dneva je mnogo si nasprotujočega. Ali, vedite, to spada zraven.“ je pristavil malomarno.

„In vendar pričakujete, da boste nekega dne sedeli pri uredniški mizi in vodili politiko?“

(Dalje prih.)

Dnevne novice.

Protekcija, korupcija, to so najčednejše čednosti naše uprave in te čednosti so pripomogle, da se naša uprava prišteva med najbolj vzorne na svetu. Ne gre za kvalifikacije, ne gre za zmožnosti, to vse je nepotrebna navlaka poglavito je in najbolj potrebno, da človek, ki sedi v upravi in ki naj vrši odgovorne in zavozlane posle, pripada partiji, ki je v vladi, ki je za ujedinenje, pa magari še za sporazum. Formalno imamo uradniški zakon in uradniške kategorije in plačilne stopnje, idealno papirnatno izvedeno po kvalifikacijah. Ali to velja samo za „plebs“. Patricijem je to odveč, zanje kategorije ne veljajo in so zanje nepotrebne. In tako je danes, da na najvišjih mestih v ministrstvih sede patriciji, ki bi sicer po zakonu ne mogli doseči niti III. kategorije uradniške skupine in ki bi komaj odtehtali za služitelje, pa dobivajo mastne plače, dnevnice in ne vem kaj še, ker o vsem tudi nihče ne ve, pa so svoje dni komaj s težavo pretolkli ljudsko šolo, ali še tiste samo pol. Šefi, pravijo, da ne potrebujejo kvalifikacij, čemu tudi, ko pa dela lahko podrejeno kvalificirano uradništvo. Samo da ide, i da živi i radi partija!

V vsaki državi, ki bolega na notranjih krizah in v katerih ni mogoče zavesti moralnega ravnovesja med strankami, je opaziti, da se najbolj gnile in najbolj neznatne stranke stalno navdušujejo za nekako diktaturo, to vse, ker v svoji užaljenosti in v svoji onemoglosti ne morejo do odločilne besede in se ne morejo maščevati nad svojimi močnejšimi političnimi nasprotniki. V naši državi doživljamo vsakovrstne krize, tako da se iz kriz več ne spoznamo. Vlade se menjavajo kot ljubljansko vreme, uprava je zavožena, ljudstvo pa trpi in trpi in pada v vedno globljo gospodarsko propast. In nihče ne zna rešitve, nihče se za rešitev tudi ne briga, ministrom je več za svojo lastno udobnost, kot pa za koristnost naroda, strankam je več za politično oblast, kot pa za resnični narodni in državni blagor. In taka stranka je tudi demokratska. V svojih govorih in obljubah stalno govori o delu za narod in za državo in nedavno je hotela vsakega, ki je količkar očitil vladi, politiki z žveplom in ognjem. Ostala je osamljena in danes osamljena rovati in ugiblje, kako bi prišla v vlado. Ker ji je pa izpodletelo, ne ve, kako bi se izmotala iz kritične situacije. Danes prisega na centralizem, jutri že koleba k avtonomiji, in najnovejša njena metamorfoza pa je, da kliče v usodnih dneh svojega propadanja **diktaturo**. S tem upa, da bo diktatura v Sloveniji poverjena demokratu, da bi mogli v svoji onemoglosti realizirati vse maščevalne načrte proti Korošcu, Škofu, Pučlu in magari še Župančiču. Joj, kot bi še ne bilo diktature.

Demokratije vedno kričijo, kako silno so zadovoljni in kako se jim dobro godi kadar so v opoziciji. Iz njihovih listov pa se jasno vidi, da jih silno peče, ker se živ krst ne zmeni za nje in da se radikali raje bratijo z radičevci in celo koketirajo s klerikalci kot pa z našo veliko demokracijo! Tudi preokrovanja „Jutra“ o politični smrti g. Pučla se še niso izpolnila. V ostalem se je pa tudi državno nameščilstvo oddahnulo, ker se tudi grožnje objavljene v „Jutru“ za enkrat ali pa sploh nikdar ne bodo izvršile.

Gustinčič je objavil v „Kmečko Delavskem listu“ pismo iz Trsta, ki je polno duhovitih opazk o „Delavski Politiki“ in o Gustinčiču samem. V tem pismu je namreč tudi rečeno, da bi radi napadali Gustinčiča, pa se očitno ne upamo. Gustinčič komaj čaka, da napiše kdo kako veliko in posebno modro monografijo o njegovih delih, njegovem življenju in o njegovi dobi. Privoščimo mu jo, posebno če je taka, kakor ta iz Trsta. Le v toliko bi bil lahko nekoliko manj boljše-vik, da ne bi dovolil takih piramidnih lapsusov, kakor je ta, da se ga ne upamo napadati. Gustinčiča ne napadamo zato, ker se nam kot dobrobrčnim in popustljivim ljudem smili. — „Se bo že popravil in vnesel“ — pravimo navadno in gremo mirno preko njega. V toliko naj torej Gustinčič tisto tržaško pismo po množnosti popravi.

Prejeli smo in lojalno priobčujemo: Prosim cenj. uradništvo, da z ozirom na dopis v 4. in 5. številki „Mladine“, priobčen v vašem listu št. 91, letnik I. z dne 22. aprila 1926 objavi sledečo popravilo: „Del. Politika“ je začela z objavljanjem Londonove „Želene pete“ takrat, ko je bil članek že stavljen. Vsled moje odsotnosti iz Ljubljane nisem mogel v zadnjem trenutku vzeti nove korekture, ker bi tisk, ki se je že tako dolgo vsled raznih drugih okoliščin zavlačeval, moral

ustaviti. O kaki nelojalnosti, katero mi pisec očita; ni govora. Kar se pa tiče branitve meščanskega časopisja, naj pisec članek znova prečita. Mogoče ga bo pa v drugič bolje razumel, zlasti, če si še prečita J. P. kritiko „Mladine“, ki je izšla v isti številki „Del. Politike“ v neposredni bližini name naperjenega članka. Bratko Kreft.

Opomba ur. Stavku: „hoče braniti meščansko časopisje“ je bil glagol braniti pomotoma zamenjan. Stati bi moral glagol breniti, kar odgovarja tudi nadaljnemu smislu odstavka.

Cvetlični dnevi. Lansko leto so razna društva prirejala po ljubljanskih ulicah ob ponudbi cvetlic nabiranje prispevkov za razne namene. — Z ozirom na tozadevne upravičene pritožbe občinstva objavlja policijska direkcija, da bo dovolila take prireditve samo v slučajih, kjer bo v tozadevnih proužnjah nedvomljivo dokazano, da se bo čisti pribitek uporabljal le v dobrodelne namene. — Prošnje, v katerih ta okolnost ne bo na verjeten način dokazana, se bodo zavrnile.

Priporočamo našo domačo Kolinsko cikorijo

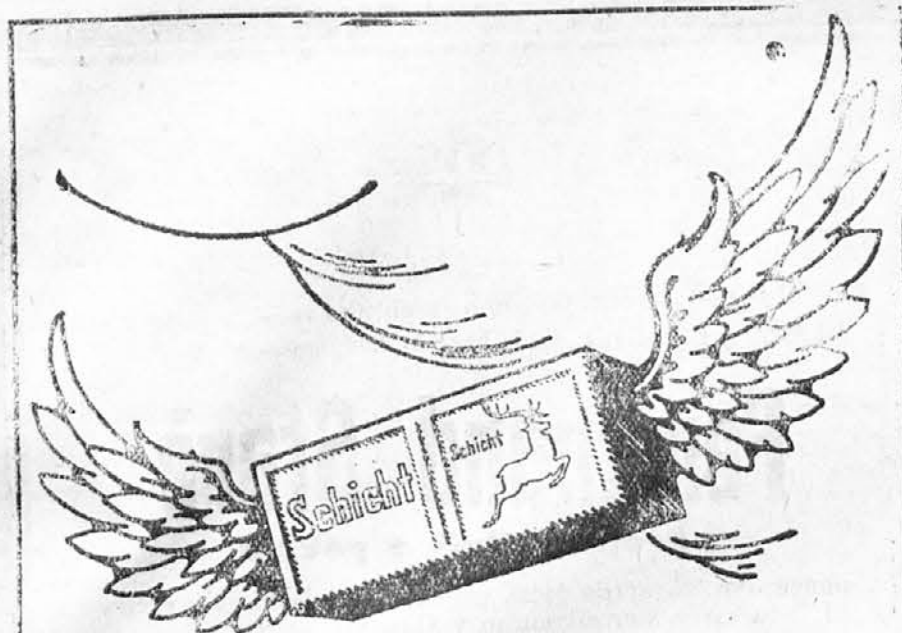
Spopad med poslaneom in vojvodo. V Prokoplju sta svoje dni napravila pismeno pogodbo v vsej Srbiji znani vojvoda Pečanaec in poslanec Spasojevič, v kateri se je vojvoda zavezal, da bo pri agitaciji podpiral poslanca. Te dni je bil pa poslanec Spasojevič v kavarni in okrog njega večja družba samih pričenjenih pogodb. Vojvoda je zahteval pogodbo nazaj. Tedaj mu je pa Dančević iztrgal palico iz rok in ga z njo udaril. Vojvoda je potegnil revolver in začel streljati v zrak, nakar se je začel praveati pretep; vojvoda je podrl na tla, čeprav je že star. Dančevića, vojvoda pa ostali. Tekla bi bila kri, da niso orožniki obkolili kavarnice in bojovnike pomirili. Napad na priljubljenega vojvodo je izzval silno ogorčenje.

Blaž Škof je pisal svoji ljubici poetično pismo, v katerem jo je za božjo voljo prosil za prijazen sestanek in še kaj... Med drugimi poetičnimi cvetkami je napisal tudi tole: „To pismo naj gre od hiše do hiše, naj Tebe ljubica poišče, prelepa si, prekrasna si, prelepe Tvoje so oči, na lase roke bi položil in Boga bi jaz prosil, naj mi ohrani Te. Sprejmi srčkan pozdravek in poljubček.“ Pismo je zaleglo in Blaž Škof je užival sladke urice v ljubezni in čisto je pozabil da je na zemlji in ne neke v čudežnih višinah. Šla sta po lepi spomladanski poti... nasproti pa prikorakali trije fantje... „Tako, Micka in ti Blaže!“ in že je začelo padati po ubogem Blažetu, ki v sladkem zavzetju niti ni mogel razumeti položaja, niti v začetku ni občutil teže udarcev. Micka jo je udarila čez njive... Blaže pa stokal pod pestmi in dolgi curki krvi so mu lezli čez obraz in oči. Obležal je na cesti in sanjal, sanjal o Micki — zbudil se je pa v bolnici z zavezano glavo in namesto Micke je ugledal pred seboj usmišljeno sestro, ki mu je zravnavala vzglavje. „Že spet ste tu?“ „Ja.“ je zategnil Blaž Škof. Kajti v bolnici ga že poznajo. Zadnjič mu je zmečkalo stopalo, malo kasneje mu je pa padel na glavo kos opeke. Ah srečo ima vendar in je še pri življenju in na Micko tudi še misli.

Dijaki na šoli v Cetinju stavkajo že 20 dni in zavod je zaprt. Dijaki so hoteli te dni iz zavoda, s silo jih je pa tiral nazaj profesor Kopa in jih prav grobo zmerjal. Prišlo je do pretepa med dijaki in profesorjem. Baje je profesor staknil precej gorkih. Posledica je bila, da je bilo zaprtih še 32 dijakov; skupno jih sedaj že sedi 70 in je ostalim vsak izhod prepovedan.

Psevdov advokat. Po Sloveniji je dalj časa pohajal Boleslav Polanžko, ki si je nadel advokatski poklic in se predstavljal raznim upnikom, da jih poceni zastopa in si izgovoril tudi primerne provizije; ko si je že nabral primerno svoto, je seveda izginil, kaj mu je pa drugega tudi kazalo!

Smola je smola. V Gajevo ulico je začel mlad fant, zašel je v hišo in v

Vedno nedosegljivo v kakovosti ostane

Schicht-ovo milo znamke „Jelen.“

Kajti nič na svetu nas ne more napoliti, da poslabšamo naše najboljše, kakovost našega mila.

Mogoče bi nam bilo poceniti naše Jelenovo milo s tem, da bi ne porabljali „tako dobre“ surovine. Ne storimo tega, kajti nam ni samo na tem, da proizvajamo „dobro milo“, temveč nam je na tem, da proizvajamo

najboljše milo!

dela 215.139 žen za mezdo. Ženske so zaposlene skoraj v vseh poklicih, ki jih opravljajo moški. N. pr. ena je pleskarica in tapetnica, dve sta čolnarici, ena je mornarka, dve sta upravitelji pokopališča, tri opravljajo službo železniškega premikača, 25 jih je poljskih delavk. Sedem in devetdeset jih je izjavilo, da opravljajo delo pristanišnega delavca. Nato slede ženske, ki se pečajo z lovom ali so pa vodnice, voznice, steklarke itd.

Zračna črta Turin-Trst. Pravkar je bila otvorena redna aeroplanska črta iz Turina v Trst in obratno. Letala imajo posebne kabine in pasazirji ter pošta bo potovala vsak dan po zraku med omenjenima mestoma. Razdalja je 325 milj in poleti bodo trajali pet ur in pol. Pasazirska pristojbina iz Turina v Trst znaša 25 lir.

Vihar ubil 50 oseb v Indiji. Silen vihar, imenovan tornado, ki je zadnjič divjal v Madarituri, je uničil sedem vasi in ubil 50 oseb. Več sto oseb je ranjenih.

Dunajska policija proti gladovnim umetnikom. Ravnateljstvo dunajske policije je sklenilo epidemijo gladovnih umetnikov s tem preprečiti, da ne bo nobenemu več dovolilo gladovnih produkcij.

Bombni atentat v kitajskem gledališču. Na Kitajskem, v mestu Hok Šan so banditi v gledališču vrgli pet bomb. Nesreča je bila velikanska. Gledališče se je podrlo, 20 ljudi je zasutih, 150 težko ranjenih in več sto lahko ranjenih.

Mati je dala zapreti svojega sina. V New Yorku je A. Stewart dala zapreti svojega 18-letnega sina Robert Stewart, da ga obvaruje nesrečnega zakona. Stewart se je par dni preje poročil. Mati ga je dala aretirati, češ, da ji je ukradel za 4000 dolarjev draguljev, s katerim je financiral svojo ženitev.

Samomor med velikonočnimi lilijami. Mary Gobetz so na velikonočno nedeljo našli mrtvo v sobi, polni plina. Ležala je na postelji in okrog nje je bilo vse polno običajnih velikonočnih lilij. Gobetz je bila gledališka pevka v New Yorku.

Thyssen, nemški magnat, umrl. August Thyssen, jeklarski magnat iz Porurja, je umrl v starosti 85 let. Thyssen je bil poleg Stinnesa eden največjih kapitalistov v Nemčiji. Za-

pustil je okrog sto milijonov dolarjev premoženja.

Rimski listi poročajo, da so italijanske banke formirale konzorcij, ki odpre kredit v osegu 24.000.000 dolarjev za Grško. Kredit se upotrebi za nakupovanje vojaških in civilnih potrebščin.

Igralec igral mrtveca in umrl na odru. Resnična tragedija se je odigrala na odru v podeželskem mestu Carmen de Arencio v Argentini. Igrali so italijansko dramo „More Civeles“, v kateri se glavni igralec zastrupi v zadnjem dejanju. Igralec Demetrio Bernoldo je vzel dozdevni strup in občinstvo je burno aplavdiralo, ko se je zgrudil. Aplavz je trajal dalje, toda utihnil je kakor bi odrezal, ko se igralec ni hotel dvigniti, da bi se poklonil. Bernoldo si je iz še nepojasnjenega vzroka izbral moment za samomor, vzel je pravi strup in umrl na odru med aplavdiranjem občinstva.

Luther Burbank, slavni znanstvenik, ki je bil zadnje dni nevarno bolan, je menda prestal najhujše. Zdravniki javljajo, da je bil v torek veliko boljši.

Pojasnilo. Star slepar: „Gospod urednik, vi ste me baje imenovali v vašem listu sleparja.“ — Urednik! Naš list prinaša same novosti!

Iz ženske gimnazije: „Verujte mi, gospodična, da je meni ljubše deset dijakov, kakor ena izmed vas!“ — Di-jakinja: „Meni tudi!“

U ne vperjete?

da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato) 63-a VM

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih? Kupite eden par, pa boste verovali. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene.

Kultura.

Drama.

Sobota, 24.: »Idijote. Predstava v spomin. obletnice Putjatove smrti. Izv. Nedelja, 25.: »Deseti brate. Izv.

hiši prodajal dva dežnika, lepa ženska dežnika, prodajal poceni, po 30 dinarjev dežnik, češ, denarja nimam in sestra me čaka zunaj. In skoro bi mu verjeli in skoro bi mu dežnike odkupili. Ali v hiši je bila tudi ženska, poznala je dežnike in ker jih je spoznala, jih je hotela nazaj. Iztrgala jih je fantu iz rok, natančno popisala svojstva lastnine. Kaj je pomagalo fantu? Pobegnil je, pustil je dežnike in brez denarja izginil, ker se je bal, da ne pride v roke neprijetnim gostom.

Razposajeni ponočnjaki. Matevžu Škrjancu so v Zeblijski ulici števil. 11 ponočnjaki nabili in podrli komaj zgrajeno drvarnico. Ponočnjake so zalotili in bodo obétno kaznovani.

Razkritje velike tobačne afere v Bjelini. V Bjelini so prišli na sled veliki tihotapski aferi, Gre se za ponarejanje tobačnega in cigaretnega papirja. Okoli 20 oseb je bilo aretiranih. Organizirana je bila velika akcija za rezanje in sploh za pripravljanje tobaka, ki se ni razločeval od tobaka, ki je bil rezan v državi, tovarnah. Tobak je bil prodan med tamošnje prebivalstvo. Glavni krivci so Mehmerija Silimović in žid Ivan Vinterkonu. Zaplehnjen je bil ves tobak in 65.000 dinarjev.

V Kinu »Ideal« so aretirali nevarnega tatu in vlomilca, oblečenega po najnovejši modi, ki niti sam ne ve več za svoje številne grehe. Baje je bil vreden tovariš zloglasnega tatu Markića in z njim skupaj delil različne »milodare« okradenih trgovcev in posestnikov.

Dobro se je preskrbel. V avtomobilno garažo v Slomškovi ulici je vlomil dobro verziran tat in odnesel avtomobilsko uro, avtomobilno orodje, sesalno in dvigalo za avto ter dve odeji. Izginil je brez sledu in tako oškodoval garažo za 2000 Din.

Srečo je imela. Brzovlak iz Zaloga proti Ljubljani je vrgel v jarek delav-

ko Pavšič. Strojevodja je vlak ustavil, delavko naložil v službeni voz in jo oddal v ljubljansko bolnico. Izkazalo se je, da je delavka imela srečo. Zračni pritisk jo je podrli in prav nič se ni poškodovala, le prestrašila se je.

Velik škandal napravi marsikdo, če je pijan! Kaj takega se mu ne pripeti kmalu, ako pije brezalkoholne sokove, ki jih dobi za smešno nizko ceno v vsaki množini pri osrednji zadrugi „Brezalkoholna Produkcija“, Ljubljana, Poljanski nasip števil. 10.

Šport.

Nadaljevanje prv. nogometnih tekem.

V nedeljo, dne 25. t. m. se prvenstvene nogometne tekme za ljubljansko okrožje, ki se bližajo že svojemu koncu, nadaljujejo. Ob tej priliki nastopita dva para in sicer ASK Primorje : SK Jadran ter naša Svoboda proti ŽSK Hermes.

Pričakuje se predvsem prav zanimivo borbo med prvima dvema kluboma. Jadran bo na vsak način skušal, da se vsaj kolikor mogoče dobro odreže. Na drugi strani bo moral Akad. SK Primorje, ako noče ostati na 3. mestu v prv. tabeli, napeti vse sile, da si zagotovi zmago. »Svoboda« bo morala istotako kot v tekmi proti Jadranu pokazati ono pravo sportno borbenost, zavest in ambicijo, ki ji je potrebna, da prepreči previsoko zmago nasprotnika. Hermes deloma ni samo defenzivno dobro moštvo, nego se zna tudi dokaj žilavo boriti.

Tekme se vrše deloma na igrišču Ilirije, deloma na igrišču Primorja v sledečem redu: Ob 13.30 ASK Primorje rez. : SK Jadran rez., ob 15.15 SK Svoboda : ŽSK Hermes, na igrišču ASK Primorje, ob 16.45 ASK Primorje I : SK Jadran I. na igrišču SK Ilirije.

Najcenejša in največja zaloga dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, delov in pnevmatik. Otroški vozički različnih vrst po čudovito nizki ceni. Posebni oddelek za popolno popravo, emajliranje in poniklanje dvokoles, šivalnih strojev i. t. d. Shranijo se preko zime. Prodaja tudi na obroke.

Ceniki franco!

„TRIBUNA“ F. B. L.
tovarna, dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, 82
Karlovška cesta števil. 4.

Produkcija - kréma za čevlje.

Zahtevajmo in kupujmo vedno in povsod le „Produkcijo krema“ za čevlje. 130

Sodrug!

Zahtevajte po vseh brivnicah, kavarnah in gostilnah „Delavska Politika“. Naj ne manjka v nobenem javnem lokalu „Delavska Politika“!

M. RAUCH

trgovina stekla

Celje, Prešernova ul.

priporoča steklo za okna, zrcala, slike, okvirje za slike, svetilke, porcelan, kameno posodo itd. itd.

Na drobno! :- Na debelo!

MODROCE

iz najboljšega domačega in češkega platna, posteljne mreže, otomane in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan
tapetnik

Ljubljana, Krekov trg 7.

Priznana najsolidnejša domača tvrdka

JOS. ROJINA, Ljubljana

Aleksandrova cesta 3.

Velika zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega blaga in sukna. Bogata izbira vseh vrst izgotovljenih oblek, raglanov, površnikov, dežnih plaščev etc. po izredno nizkih cenah. Lastni krojaški atelije.

Točna postrežba! :- Solidne cene!

Proti gotovemu jamstvu daje tudi na ugodna mes. odplačila.

SPLOŠNO KONZUMNO DRUŠTVO „POSAVJE“

V ZAGORJU OB SAVI.

Ima svoje prodajalne v Zagorju, Loka pri Zagorju in Velenje.

Blago prodaja vse vrste specerijskega in manufakture po najnižjih dnevnih cenah. — — — Član lahko postane vsak.

Pristopnina Din 2.50 — — — Delež Din 50.—

RAVNATELISTVO.

V Samopomoči je rešitev

Pristopite za člana obéekorist. stavb. in kreditne zadruge

„STAN IN DOM“

Oglejte si njeno prvovrstno kolonijo ob Tržaški cesti v Ljubljani

Delež Din 250.—

Pristopnina Din 50.—

Začasno je združna pisarna v „Zadružni banki“ Aleksandrova c. 5

PRODUKCIJA!

Kupujte le

„Produkcija“ krema
„Produkcija“ mast
„Produkcija“ plavilo
„Produkcija“ čistilo (Produktol)

Lastni izdelki „Produkcije“ osrednje nakupovalne, proizvajalne in prodajalne zadruge v Ljubljani